

Patriarhul Ecumenic Bartolomeu formulează un „Decalog al pastorației”

La finalul săptămânii trecute, Patriarhul Ecumenic Bartolomeu s-a întâlnit cu monahii și clericii Mitropoliei Austriei și ai exarhatului din Ungaria și le-a vorbit despre rolul clericului în societatea contemporană.

Patriarhul Ecumenic le-a cerut preoților fidelitate de neclintit față de tradiția Bisericii și slujirea oamenilor.

În discursul său, Patriarhul Constantinopolului a formulat un „decalog pentru o aleasă pastorație”, într-o epocă, a spus el, în care semnele vremurilor îngreunează activitatea pastorală.

„Ne propunem o slujire pastorală cu empatie și imaginație, cu încredere de nezdruncinat în harul lui Dumnezeu și în puterea libertății umane”, a subliniat Sanctitatea Sa, formulând sfaturile sale părintești către clerul și monahii prezenți.

Decalogul pastorației

1. Vă reamintim și vouă cuvântul Sfântului Ioan Gură de Aur: „Vrednicia preoțească este mare și minunată” (PG 62, 525-6). Vrednicia clericului este dispoziție sufletească și necesită jertfă și auto-sacrificiu. Trebuie să fiți exigenți cu voi înșivă. Și să nu uitați că în conștiința majorității semenilor noștri numele Bisericii este asociat în mod spontan cu sfințitul cler, iar critica la adresa clericilor se transformă în critică la adresa Bisericii.
2. Repetăm și înaintea voastră ceea ce am spus adesea. Nimeni nu poate fi convins de o „preoție virtuală”, care caută să pară mai mult decât este, care cere în loc să se jertfească și să ofere. Evlavia ortodoxă cinstește profund pe preotul care nu aparține sinelui său, ci lui Hristos și fraților săi. Vremurile contemporane au nevoie de slujitori adevărați ai lui Hristos și ai poporului creștin.
3. Preotul Dumnezeului iubirii este smerit, social, cu înțelegere și respect pentru personalitatea și sensibilitățile credincioșilor, niciodată neglijent, pesimist sau indiferent la durerea umană. Ca să folosim o imagine frumoasă din Pateric:

preotului Celui Preaînalt nu i se permite să fie „pătrat”, ci trebuie să fie „rotund” ca „să alunece printre toți” (Avva Matoes, Patericul Mare). Este valabil pentru lucrarea preotului și cuvântul excelent al Sfântului Ioan Gură de Aur: „Moartea numai unui singur suflet poartă în sine o pierdere, pe care n-o poate exprima nici un cuvânt” (PG 60, 40).

4. Am declarat 2020 ca „an al reînnoirii pastorației și al purtării de grijă pentru tineri” (vezi Declarația patriarhală pentru Crăciun 2022) și i-am chemat întregul nostru cler sfințit și poporul să participe la sprijinirea acestui efort important și dumnezeiesc. Am subliniat că trebuie să ne nevoim pentru ca noua generație să înțeleagă importanța trăirii dumnezeieștii slujiri ca temelie pentru existența creștină. Vă chemăm astăzi pe toți preacucernicii clerici ai sfintei mitropolii a Austriei la o „mobilizare pastorală chenotică”, pentru a oferi tinerilor și tinerelor din parohiile voastre pe lângă „ajutor” și „adevărul” libertății în Hristos, în care sunt însumate toate lucrurile bune oferite omului de Dumnezeuasca Iconomie întrupată.
5. O bună formare teologică, alături de o educație consistentă, facilitează lucrarea clericului, deoarece astfel poate cunoaște mai bine problemele omului contemporan și cultura sa, dar și perspectivele pozitive ale acestei culturi. Fiecare cleric slujește întotdeauna contemporanilor săi: întotdeauna slujește unor persoane specifice, niciodată omului ca termen general. Nu există „pastorație abstractă”.
6. Utilizarea benefică a posibilităților oferite de fiecare cultură este o indicație a dinamismului vieții Bisericii. Atitudinea generală defensivă față de civilizație, ca și cum ar întoarce toate evoluțiile vremii împotriva Bisericii, nu corespunde misiunii acesteia în lume. Cert este, de asemenea, că preocuparea cu cultura nu înseamnă identificarea cu ea în orice aspect. Prin secularizare, Biserica pierde lumea. Totuși, lumea ca teren pentru mărturia creștină se pierde și când Biserica se închide în sine, când devine indiferentă față de lume. În mod evident, Biserica lui Hristos nu poate răspunde „datoriei neîntrerupte de re-evanghelizare a poporului lui Dumnezeu în societățile moderne secularizate” (Mesajul Sfântului și Marelui Sinod, 2), dacă nu iese înspre lume ca să-l întâlnească pe omul contemporan și ca glasul ei să ajungă la urechile și inima acestuia.
7. Să ne amintim mereu cuvintele Apostolului Pavel: „Pot totul întru Hristos care mă întărește” (Filipeni 4:13). Nimic nu este propria noastră reușită. Totul este un dar și un har și se săvârșește de către Domnul prin voi în comuniunea Bisericii. Însă, colaborarea, dorința și efortul personal sunt esențiale. După cum zice cel între sfinți predecesorul Smereniei Noastre în tronul Bisericii Constantinopolului Ioan Gură de Aur „Precum focul are nevoie de lemne, tot

așa și harul are nevoie de buna noastră voință ca pururea să fie nestins”. Este un mare titlu de cinste pentru clerici să slujească asemenea unor „împreună-lucrători cu Dumnezeu” (1 Cor. 3:9), Care dorește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină (1 Tim. 2:4).

8. Noi nu propovăduim un Dumnezeu ascuns în transcendența Sa absolută, un Dumnezeu „nemișcat” și impersonal, ci un Dumnezeu întrupat, Dumnezeu care „aducea pe pământ o dragoste” (Sf. Nicolae Cabasila), Dumnezeu Care, după cum s-a mai spus, „ne este mai apropiat nouă decât ne suntem noi înșine”. Biserica este calea prin care Dumnezeu lucrează mântuirea omului și a lumii, iar preoția este centrală vieții ei. Preotul slujește taina divino-umană a Bisericii și întreaga sa prezență și mărturie sunt o contribuție la realizarea euharistică a Bisericii în viața liturgică și în slujirea dragostei. Întreaga viață a Bisericii este hrănită de Euharistie. Întru aceasta și prin aceasta se descoperă orientarea ei doxologică și eshatologică.
9. Biserica răspunde provocărilor contemporane experimentând și dezvoltându-și identitatea euharistică și eshatologică. Poziția centrală a Dumnezeieștii Euharistii și orientarea eshatologică a vieții sale feresc Biserica de absolutizarea formelor ei istorice, sociale și culturale. În Biserică, iubirea este „vinul cel nou”, care mereu distruge „burdufurile vechi” (Matei 8:17). Aici se află nucleul valorilor creștine care și astăzi au o amploare globală. Acestea sunt o expresie a etosului unității indisolubile a credinței în Dumnezeu și a iubirii față de aproapele, semenul și fratele. Această combinație de dimensiuni verticale și orizontale ale etosului este marele adevăr pe care Biserica l-a întruchipat de-a lungul întregului său parcurs istoric, conținut în cuvintele începătorului și desăvârșitorului credinței noastre.
10. Viața clericilor trebuie să fie o mărturie concretă că aparținem Domnului, Care este „alfa și omega, cel dintâi și cel de pe urmă, începutul și sfârșitul” (Apoc. 22:13). Trebuie să numim cu glas mare „numele cel mai presus de nume” (Filipeni 2:9) al Domnului, singurul nume de sub cer „în care trebuie să ne mântuim noi” (Fapte 4:12). Să-L slăvim pe Domnul că ne învrednicește să slujim tradiția de Dumnezeu păzită a credinței, dragostei și nădejzii și să dăm mărturia cea bună despre harul său atotmântuitor și despre Împărăția cerurilor care va veni.

Foto credit: Patriarhia Ecumenică / Nikos Papachristou

basilica.ro